

Десять запитань і відповідей про Пророка Мухаммада

(мир йому і благословення Аллаха)

[اوکرانی – Ukrainian –]

Iбрагім Х. Малабарі

Переклад:
EUROPEAN ISLAMIC RESEARCH CENTER
(EIRC)
& Мухаммада аль-Гарбі
Перевірка: Андрій Шистєров

عشرة أسئلة وأجوبة حول النبي محمد

صلى الله عليه وسلم

إبراهيم ماليباري

٢٠٢٢

ترجمة:

المركز الأوروبي للدراسات الإسلامية

& محمد الغريبي

مراجعة: أندريا شيستروف

Чому Мухаммад був одружений з декількома жінками одночасно? Невже він це робив заради сексуального задоволення?

Кожного разу, коли згадується ім'я пророка Мухаммада, багатьом людям спадає на думку людина з кількома дружинами. Для мусульман його шлюби мали як важливий сенс, так і величезні наслідки для ісламу, і, відповідно, для світової історії. Зайве говорити, що питання залишається спірним, і, таким чином, будь-яке його дослідження вимагає об'єктивного підходу. Тому ми прагнемо розкрити цю тему якомога об'єктивніше.

У Пророка Мухаммада була мета: гарантувати, щоб його місія як Посланця Аллаха здійснилася, а також встановити суспільство, засноване на Божих заповідях, а не на його власних. Для того, щоб досягти цієї мети, він зробив усе, що було в людських силах: він побудовував відносини з різними племенами Аравії, укладав мирні домовленості зі своїми заклятими ворогами і підтримував стосунки з керівниками різних племен, народів і релігій. В цілому, його шлюби були однією з можливостей сприяти розвитку відносин з різними впливовими племенами.

Якщо розглядати шлюби Пророка з цієї точки зору, то чинники, які спонукали його до шлюбів, є зрозумілими. Занадто спрощено і неправильно було б розглядати його шлюби як задоволення бажання.

Давайте тепер коротко розглянемо контекст кожного з його шлюбів, щоб побачити, чи це дійсно було так. Важливо відзначити, що всі одинадцять, крім однієї з його дружин, були вдовами або розлученими.

Його перший шлюб був із вдовою на ім'я *Хадіджа*, яка вже двічі була заміжня і з якою він одружився, коли їй було сорок років, а йому — двадцять п'ять. Вона була першою жінкою, яка прийняла іслам, а також була великою розрадою для нього протягом усього життя. Пізніше він продовжував згадувати її як найбільш кохану дружину. Він прожив з нею вірою і правдою двадцять п'ять років, до її смерті, коли йому було п'ятдесят, а їй — шістдесят п'ять років.

Якщо він керувався пристрасними бажаннями, як кажуть його противники, то міг би одружитися з кількома вродливими молодими жінками. В суспільстві, де багатоженство було нормою, не було жодних підстав жити з літньою п'ятидесятирічною жінкою. Одного цього факту достатньо, щоб повністю спростувати висунуті проти нього звинувачення. Тим не менш, розгляд усіх його шлюбів, як ми побачимо, має повністю розвіяти ці сумніви.

Після смерті *Хадіджи*, він одружився з іншою вдовою, *Савдою*, якій було шістдесят п'ять років. Вона та її попередній чоловік, Сакран, були серед тих, хто переселився до Ефіопії, рятуючись від гніту і переслідувань мекканців. Її чоловік помер під час їх повернення до Мекки. Розуміючи складність її положення, Пророк одружився з нею.

Потім він одружився з *Аїшою*, дочкою свого друга і сподвижника Абу Бакра. Аїша спершу була заручена з Джабіром ібн Мут'імом у віці 5 років. Дитячі шлюби, вочевидь, були нормою в той час. Вона була єдиною незайманою дружиною серед дружин Пророка і єдиною, яка народилася в мусульманській сім'ї.

По-перше, однією з цілей Пророка в цьому шлюбі було зміцнити своє братство з Абу Бакром, який був його головним захисником від мекканців. По-друге, *Аїша* належала до роду,

відомого шляхетністю і розумом. Пророк знову знає, що вона буде надзвичайно корисною для його народу (Умми) через передачу нею важливих знань із його життя, особливо сімейних та особистих питань, які інші люди не могли знати. Й насправді, Пророк порадив своїй Уммі вивчати половину знань релігії від *A'її*. Словеса Пророка здійснилися, адже вона прожила ще сорок п'ять років після його смерті, і, таким чином, стала одним із основних джерел пророчої мудрості і знань.

Він також одружився з іншою вдовою, *Хафсою*, яка була дочкою Умара ібн аль-Хаттаба, його наступного найближчого сподвижника. Її чоловік, Хунайс, був убитий в битві біля Бадру. Пророк відчував себе в боргу перед Умаром, чиє прийняття ісламу дало значний поштовх мусульманам в Мецці в боротьбі проти їх ворогів.

Зайнаб, дочка Хузайми, була ще однією вдовою, з якою одружився Пророк. Вона була одружена з Убайдом ібн аль-Харісом, який помер в битві біля Бадру. Їй було шістдесят, коли Пророк одружився з нею. Вона була відома як "Мати вбитого". Але вона померла через два або три місяці після укладення шлюбу.

Він одружився з іншою вдовою, *Умм Саляма*. Її попередній чоловік, Абу Саляма, помер в битві біля Ухуда, залишивши сиротами чотирьох дітей. *Умм Саляма* в той час була вагітна, дуже засмучена і розчарована. Зайве говорити, що їй потрібна була підтримка. Після народження дитини, Умар запропонував Пророку одружитися з нею. Пророк прийняв цю пропозицію і одружився з нею. Яку мету може мати людина в п'ятдесяти чотири роки, одружуючись на вдові з чотирма сиротами, крім любові, милосердя і співчуття? У цьому шлюбі був один важливий фактор: *Умм Саляма* походила з племені Бану Махзум, яке, в той час, було сильним противником

іслама. З нього походили Абу Джахль і Халід ібн аль-Валід. Абу Джахль ніколи не змінював віри, а Халід пізніше прийняв іслам і став близким військовим керівником. Це ще раз доводить, що наближення до ісламу впливових і сильних племен було однією із шляхетних цілей шлюбів Пророка.

Також він одружився з розлученою жінкою *Зейнаб*, дочкою Джахша. Вона була одружена з Зайдом ібн Харісом, звільненим рабом Пророка. Вона була двоюрідною сестрою Пророка, адже була дочкою його тітки по батькові. Зайд розлучився з нею і Пророк одружився на ній, коли їй виповнилося тридцять вісім років. Шлюб із Зейнаб був направлений на підкреслення недійсності давньої арабської практики сприйняття прийомних синів як справжніх. Шлюб був дозволений Богом, як зазначено в Корані:

«Коли Зайд задовольнив із нею своє бажання, Ми віддали її за тебе... » (Коран 33:37)

Умм Хабіба була ще однією вдовою, з якою одружився Пророк. Вона була дочкою Абу Суф'яна, який до свого навернення був заклятим ворогом іслама. Спершу вона була заміжня за Убайдуллахом, який був сподвижником Пророка. Обидва переселилися до Ефіопії, рятуючись від переслідувань мекканців. Убайдуллах став християнином і пізніше помер. Враховуючи складну ситуацію *Умм Хабіби*, чий батько був ворогом іслама, а чоловік — віровідступником, Пророк відправив посланця до Негуса, короля Ефіопії, з проханням на укладення шлюбу з нею. Король влаштував шлюб і вона вийшла заміж за Пророка, коли їй було тридцять шість або тридцять сім років. Як і багато з його шлюбів, шлюб з *Умм Хабібою* став причиною іслама численних племен курайшитів, Бану Абд аш-Шамс.

Він одружився з іншою вдовою, *Джувайрією*. Її батько і чоловік були непримиреними ворогами іслама. Раніше вони планували напасті на Медіну за намовою багатобожників Мекки. Це призвело до того, що мусульманська армія вирушила в похід проти клану її батька. Результатом була їх поразка від Пророка і смерть чоловіка *Джувайрії*. Після конфлікту мусульмани захопили багато полонених, однією з яких була *Джувайрія*. Батько *Джувайрії* пропонував викуп за її свободу. Вона попрохала залишитися у Пророка і він одружився на ній після її прохання. Шлюб став причиною звільнення всіх військовополонених її племені. Знову ж таки, цей шлюб став причиною встановлення миру і дружніх відносин.

Він також одружився з жінкою на ім'я *Сафія*, також вдовою. Її другий чоловік був убитий в битві біля Хайбари. Її батько був вождем відомого юдейського племені Бану Надир. Він також був убитий в битві біля Хайбари, а *Сафія* була взята в полон. Врешті-решт, вона була звільнена і Пророк одружився на ній. Деякі скаржилися, що вона з розумінням ставиться до юдеїв. Її відповідь була такою, що вони є її родичами, і Пророк підтримав її позицію. Він сказав їй відповідати наступним чином: "Мій батько - Аарон (Харун), і мій дядько - Мойсей (Муса)". Цей шлюб привів до тісніших відносин між мусульманами та юдеями Медіни.

Його останній шлюб був із ще однією розлученою жінкою, *Маймунуєю*. Вона була одружена двічі і була дуже літньою. Вона вийшла заміж за Пророка, коли їй було п'ятдесят сім років. Причиною укладення цього шлюбу було те, що дядько Пророка, Аббас, запропонував цей варіант як спосіб заклику її племені - Гілялієйн - до іслама. Так і сталося: після одруження на *Маймуні*, вони прийняли іслам.

Спираючись на вищезгадане ми бачимо, що вступати в шлюби не було забаганкою або просто бажанням Пророка, а, навпаки, Бог запланував його шлюби. Він наказав Своєму Посланцю після останнього шлюбу (з Маймunoю) більше не одружуватися (Коран 33:52), тому що до цього часу цілі його шлюбів були досягнуті, а пророча місія наближалася до завершення.

Все це не означає, що Пророк не був зацікавлений в сексі. Його, безумовно, цікавили секс і краса, і, в цьому сенсі, він не був ханжею. Він сказав: "Мені була дана любов до жінок і до паоощів, а молитва була зроблена радістю для мене". Він також сказав: "Я повністю себе контролюю". Насправді, дивлячись на його життя, можна підтвердити, що він підійшов до різних аспектів людського життя із поміркованістю — як в їжі і в питті, так і в проведенні часу зі своїми дружинами — він ніколи не впадав в крайності. Зображення Пророка Мухаммада багатьма західними письменниками як нерозбірливого і розпущеного тільки через те, що він мав багато дружин, є далеким від істини і історичних фактів, як показано вище. Адже його шлюби мали соціальний мотив і вищі цілі, аніж просто сексуальне задоволення.

Було б доречно процитувати західного вченого, Карен Армстронг, автора книги «Мухаммад: пророк нашого часу», щодо питання шлюбів Пророка і полігамії в ісламі: "Інститут багатоженства Корана — це частина соціального законодавства. Воно було розроблено не для задоволення чоловічого сексуального бажання, а для виправлення несправедливості щодо вдів, сиріт і інших жінок, які були особливо вразливими. Занадто часто недобросовісні люди захоплювали собі все і залишали більш слабких членів сім'ї ні з чим... Багатоженство було розроблено, щоб гарантувати незахищеним жінкам гідне заміжжя і скасувати старі,

безвідповіальні закони; чоловіки могли мати тільки чотири дружини і повинні були ставитися до них справедливо; невірно відношення злого вчинку вважалося відбирання їх майна... Коран намагався надати жінкам правовий статус, яким більшість західних жінок не користуватиметься аж до дев'ятнадцятого сторіччя. Емансидація жінок була проектом, милим серцю Пророка..."

Чи поширював Пророк Мухаммад Іслам мечем і чи змушував він людей приймати свою релігію?

Широко поширеним переконанням є те, що іслам поширювався мечем. Є дві основні причини, які доводять, що це, насправді, було не так. По-перше, Посланець милосердя, Пророк Мухаммад, оголосив, що він буде дотримуватися заповідей Божих. А змушувати людей приймати іслам було заборонено Богом, так само, як і насильницьке навернення:

"Немає примусу до релігії". (Коран 2:256)

Існує цікава історія, пов'язана з причиною зіслання цього аята. Один із сподвижників Пророка мав двох синів, які прийняли християнство до появи ісламської релігії. Два сини прийшли до Медіни з групою християн і, в той час, їх батько наполягав на тому, що вони обидва мають стати мусульманами. Тим не менш, вони відхилили прохання їх батька і сповістили про це Пророка. Батько запитав: "О Пророк Аллаха, чи може частина мене потрапити до пекла, поки я спостерігаю за цим?" Це сталося, коли Бог зіслав аят, що забороняє будь-який примус в релігії. Таким чином, обидва сини цієї людини могли вільно залишатися християнами. Посланець милосердя не змушував їх стати мусульманами за бажанням свого батька. В іншому аяті Корану говориться: "Якби твій Господь побажав, то увірували б усі, хто живе на землі. Та чи зміг би ти примусити людей стати віруючими?" (Коран 10:99). Навіть ті, хто звинувачують Пророка в примусі, визнають, що Пророк був богообоязливою людиною, яка слухалася Бога у всьому і від чистого серця. Як же тоді він міг порушити ці явні божественні вказівки?

Є навіть достовірно відомі випадки, в яких Пророк порадив деяким людям не приймати іслам, в якийсь певний час, заради їх безпеки. В одному з таких випадків людина на ім'я Амр ібн

Абаса ас-Сулямі прийшов здалека до Мекки, щоб прийняти іслам. Це був час, коли в Мецці мусульман переслідували, а зустрітися з Пророком було дуже важко. Незважаючи на це, Амру вдалося знайти Пророка і він висловив бажання прийняти іслам. Однак Пророк сказав йому, що він не повинен приймати іслам, поки становище Пророка і його людей є небезпечним. Тоді Пророк порадив Амру повернутися до своєї родини, поки перемога Пророка не стане очевидною. Приблизно сім-вісім років потому Амр знову зустрів Пророка і захотів прийняти іслам. Звичайно, якби Пророк був стурбований тільки наверненням людей у віру, не звертаючи увагу на їх власну безпеку, то він не радив би Амру повернатися до своєї сім'ї через існуючу небезпекою.

Це правда, що Пророк був надзвичайно зацікавлений у передачі послання Бога і в порятунку людей. Коран описує цю зацікавленість так: «Можливо, ти побиваєшся через те, що вони не вірують у цю розповідь?» (Коран 18:6). Але це прагнення ніколи не спонукало його навертати людей в Іслам проти їхньої волі.

По-друге, немає жодних історичних свідчень щодо того, що Пророк Мухаммад діяв всупереч принципу непримусу до релігії. Немає жодного зафіксованого випадку в ретельно документованому житті Пророка, який повідомляв би про такий інцидент. Хоча деякі ранні західні історики й поширювали такі чутки, але більш пізні дослідження показали, що навернення не відбувається за допомогою вістря меча, а тільки коли люди, що живуть поруч з мусульманами, поступово і по-справжньому приймають віру добровільно. І правда, це так, як сказав сходознавець Георгій Продажа: "Слово того, хто говорить, що іслам поширювався силою меча, є лише голослівним твердженням, адже в багатьох країнах меч навіть не згадується, а іслам там поширений".

Махатма Ганді, батько індійської нації, одного разу сказав: "Я став більш ніж колись переконаний, що в ті дні не меч завоював місце для ісламу в схемі життя. Це була жорстка простота, повне самоприниження Пророка, повага до його обіцянок, його глибока відданість своїм друзям і послідовникам, його безстрашність, його мужність, його абсолютна довіра Богу і своїй місії".

Відомий французький історик Густав Лобон у своїй книзі «Арабська цивілізація» сказав: «Влада не була важливим фактором у поширенні іслама, адже араби надали переможеним ними людям свободу сповідувати свою релігію».

Інший відомий європейський письменник, Томас Карлайл, сказав: «Звинувачення [Пророка] у тому, що він спирався на меч, щоб люди відповіли на його проповіді, є повною нісенітницею».

Історія, логіка, об'єктивність і наукові дослідження відкидають ідею того, що Пророк Мухаммад примушував когось сповідувати його релігію. Мало місце добровільне прийняття і повне переконання в істинності іслама, і це було єдиною причиною масових навернень у багатьох країнах. Індонезія, Малайзія, Китай і деякі країни Південної Азії є яскравими прикладами цього. Ми бачимо пробліск навернень в іслам і сьогодні - хоча і менш драматично, але, наприклад, в Європі та Північній Америці, іслам є релігією, яка дуже швидко поширюється.

Невже Мухаммад написав Коран? Чи написав він плагіат Біблії?

Звинувачення пророка Мухаммада в тому, що він вигадав Коран, дуже поширене, особливо на Заході. Навіть західні письменники, які співчують ісламу, не можуть визнати того, що Коран є одкровенням і що його автором є Сам Бог. Існує давня і глибоко укорінена в західній літературі традиція, яка розглядає Коран, як роботу Пророка. Таким чином, ми будемо розглядати цю проблему хоча і коротко, але обов'язково у світлі добре документованих історичних фактів, логіки, а також з повагою до особистості Пророка і до його життя і діяльності.

Скоріш за все, Пророк Мухаммад є найбільш всебічно описаною людиною в історії. Цей факт дозволяє нам уважно вивчити твердження, що він сам написав Коран. Це тема для багатьох томів, оскільки вчені детально обговорили сотні сильних доказів, які встановлюють божественне походження Корану. Враховуючи масштаби цього буклету, ми згадаємо тільки деякі з них.

По-перше, добре відомим серед ранніх арабів Мекки було те, що Пророк Мухаммад не вмів читати та писати, і взагалі не був освіченим. Сам Коран стверджує, що Пророк був неписьменним, зокрема, в тому сенсі, що він не міг ані читати, ані писати. Ніхто в мекканському суспільстві не намагався заперечувати це твердження Корану: «Тож увіруйте в Аллаха та Його Посланця — неписьменного пророка, який увірував у Аллаха та Його слово. Йдіть же за ним — можливо, підете ви прямим шляхом!» (Коран 7:158).

Як записано в його біографії, коли ангел Джібріль зійшов на Пророка вперше у віці сорока років і показав йому перший аят Корану, сказавши: "Читай!", Пророк відповів, що він не вміє

читати. Таким чином, навіть на початку одкровення, Пророк був не в змозі написати книгу. Адже, як стверджує Коран, неграмотність Пророка сама по собі була доказом божественної мудрості: "Раніше ти не читав жодного писання й не переписував його своєю правицею. Інакше прихильників брехні охопив би сумнів!" (Коран 29:48).

По-друге, в різних випадках у житті Пророка Мухаммада, коли виникала проблема, він був не в змозі знайти рішення, поки воно не було відкрито йому Богом. В багатьох з цих випадків відповідь затримувалась, часто викликаючи у Пророка велике занепокоєння. Якби Пророк сам вигадував відповіді, то навіщо було б очікувати одкровення? Ось кілька прикладів:

- Одного разу група осіб звинуватила дружину Пророка Аїшу в перелюбі. Ці наклепницькі звинувачення стрясли громаду в Медіні, і, в результаті, Пророк тимчасово віддалився від своєї дружини. Під час цього надзвичайно складного випробування він не знов, що робити. Нарешті, невинність Аїші було встановлено зісланням одкровення і це спростувало тих, хто висунув проти неї неправдиві звинувачення.
- Одного разу ватажки курайшитів поставили Пророку кілька запитань, щоб перевірити його і подивитися, чи дійсно він є Посланцем Бога. Вони запитали його про такі історії, як люди, сплячі в печері; Зуль Карнайн; природа душі тощо. Минали тижні, а Пророк не давав жодних відповідей, тому що, на той час, у нього не було знань про це. В результаті затримки, Пророк був звинувачений курайшитами у брехні. Нарешті, Пророк отримав через одкровення цілу суру Корану, яка називається «Печера» (глава 18), а також інші аяти, які відповідали на всі запитання, поставлені Пророку курайшитами.

□ В перші дні іслама мусульмани під час молитви зверталися обличчям до Єрусалима. Пророк дуже хотів змінити напрямок молитви з Єрусалиму на Мекку. Але він не міняв його сам; замість цього, він чекав наказу від свого Господа і підняв голову до неба в очікуванні на це. Коран говорить: "Ми бачили, як блукав небом погляд твій..." (Коран 2:144). Після прибуття вказівок Господа, мусульмани відразу ж повернулися обличчям до Мекки, з півночі на південь.

У всіх цих і інших випадках Пророк не діяв, доки на те не було одкровення з ясною відповіддю або вказівкою. Навіть не дивлячись на затримки одкровення або докори і звинувачення в тому, що він — лжепророк. Якби Коран був від Пророка, він, звичайно, міг би "показати" аяти і раніше. Це доводить, що Коран є одкровенням від Бога, а не твором уяви Мухаммада.

По-третє, араби, мусульмани і не мусульмани, свідчать про високу літературність Корана:

- Умар ібн аль Хаттаб мав звичай бути суддею фестивалю поезії в Мецці. Його майстерність в арабській мові була незрівнянною. Тем не менш, коли він почув частину Корана, то залишився вражений, і через це прийняв іслам. Як міг Пророк створити такий шедевр у віці сорока років, якщо він ніколи не виявляв такий талант раніше?
- Крім того, було багато інших особистостей, наприклад, Ат-Туфайль ібн Амр аль-Давсі, Утба ібн Рабія та інші, які себе повели так-само, почувши частини Корану. Вони повторювали слова: "Я ніколи раніше не чув таких слів. Присягаюся Аллахом, це не поезія, не магія і не пророкування". Таке відчуття часто ставало першим. Це доводить, що Коран був чимось набагато більшим, аніж просто талант або геніальність Пророка, адже він походив не від пророка Мухаммада.

По-четверте, існує суттєва різниця між висловлюваннями Пророка і аятами Корана. Вислови Пророка записані в працях, які називаються “хадисами” і вони є об'ємнішими за Коран. Коли Пророк говорив, його висловлювання не супроводжувалися екстраординарними подіями, але, коли він отримував одкровення, він часто відчував неприємні відчуття. Коли йому зсидались аяти, він, іноді, обливався потом навіть у холодні дні, його обличчя ставало червоним, його тіло — важким тощо. Хіба він просто грав? Звичайно, ні! Як він міг жити таким претензійним і складним життям протягом двадцяти трьох років? Ось різниця між хадисом і Кораном. Що стосується Корана, то Пророк отримував його одкровення від Бога дослівно, а що стосується хадиса, то це були власні слова Пророка.

Іншим важливим моментом у цьому питанні є величезна різниця між мовним стилем Корана і стилем хадисів. Порівняння однозначно стверджує, що автор Корану відрізняється від автора хадисів. Також достовірно записано, що самі араби були здивовані мовою Корана, адже Пророк не був відомий жодним твором до зіслання Корана. Очевидно, що мова Корана є далекою від рівня мови Мухаммада. Навіть ті люди, які не говорять арабською мовою, можуть побачити цю величезну різницю в стилі і мові між Кораном і хадисами, навіть просто читаючи переклади.

По-п'яте, до Корана увійшли оповідання про попередніх пророків і їх народи. Завершальне зауваження полягає в тому, що Пророк не мав жодних попередніх знань про будь-яку з цих історій або історичних подій, і в тому, що він дізнався про них тільки через одкровення. Наприклад:

- Після відкриття історії Мойсея і фараона, Коран говорить: «Тебе не було на західному схилі гори, коли Ми встановили для Муси Наш наказ, і тебе не було серед свідків цього. Але

Ми створили інші покоління. Довго тривав їхній строк! Тебе не було серед жителів Мац'яну, коли Ми читали їм Наші знамення, але там були посланці». (Коран 28:44-45).

- Коран також стверджує, після відкриття історії Ісуса і Марії: "Це — звістки із потаємного, яке Ми відкриваємо тобі. Ти не був серед тих, хто кидав свої тростини для письма — кому б це доручити Мар'ям? І ти не був серед них, коли вони сперечалися" (Коран 3:44).
- У ньому також йдеться про те, що було після розповіді Йосипа: "Це — звістки про потаємне, які Ми розповідаємо тобі. Ти не був разом із ними, коли вони об'єдналися задля хитрощів. " (Коран 12: 102).

Такі аяти, як зазначено вище, регулярно з'являються в Корані. Таким чином, якщо Пророк дізнавався ці історії від юдеїв або християн, чому він мав приписувати їх Богу? Або ж він був настільки брехливим?

По-шосте, Коран піддав Пророка різкій критиці з низки питань:

- Одного разу Пророк сидів з кількома лідерами курайшитів, закликаючи їх до Іслама. Сліпий, Абдуллах ібн Умм Мактум, який вже був мусульманином, прийшов до Пророка, щоб поставити йому кілька запитань, щодо іслама. Пророк проігнорував його, адже був зайнятий закликом лідерів курайшитів, сподіваючись, що вони приймуть іслам. З цього приводу зійшло одкровення, яке докоряло Пророку: «Насупився та відвернувся він, бо підійшов до нього сліпий. А звідки тобі знати, можливо, очистився б він?» (Коран 80:1-3).
- Пророк любив мед. Коли він відмовився вживати мед через те, що його дружини змовилися і сказали, що після вживання меду від нього йде неприємний запах, Бог знову зробив йому

зауваження: «О Пророче! Чому ти, прагнучи догодити своїм дружинам, забороняєш те, що дозволив тобі Аллах? Аллах — Прощаючий, Милосердний» (Коран 66:1).

- Під час битви біля Табука, деякі лицеміри прийшли і попрохали Пророка дозволу не брати участь в битві. Милостивий Пророк прийняв їх віправдання. Тоді на нього знову зійшло одкровення, яке докоряло йому: «Нехай простить тебе Аллах! Чому ти дозволив це їм, поки не стало тобі зрозуміло, які з них правдиві, а які брехуни?» (Коран 9:43).

Існує безліч інших прикладів, в яких Пророк був віправлений Богом. Логічним буде запитання про те, чому Пророк залишив ці аяти? Навіть якщо хтось показав йому ці аяти, чому він зберіг їх, маючи тверду впевненість в тому, що ці аяти будуть читатися протягом сторіч? Логічна і послідовна відповідь полягає в тому, що це не слова Пророка і він не автор Корана.

По-сьоме, однією з головних тем Корана є те, що його джерелом є Сам Бог. Пророк не має права додавати або видаляти те, що було зіслано:

«Якби він приписав нам якісь слова, Ми схопили би його за правицю, а далі перерізали б йому серцеву жилу» (Коран 69:44-46).

Якщо Пророк дійсно був автором Корана, чому він тоді написав такі слова? Чи був він брехуном настільки, що, склавши Коран, він написав загрози самому ж собі? Історія і логіка спростовують це твердження, тим більше, напевно відомо, що Пророк ніколи не брехав протягом всього свого життя. І в допророчі часи язичники свідчили про його правдивість: він був відомий як "той, хто заслуговує на довіру" та "правдивий". Невже ми вважаємо, що раптом, у віці сорока років, Пророк не тільки почав складати довгу брехливу

історію, але ще й почав брехати проти Самого Бога? Це просто нелогічно!

Звинувачення у плаґіаті Біблії?

Звинувачення в тому, що Пророк написав плаґіат Біблії, є необґрунтованим через наступні причини.

По-перше, є сотні посилань в Корані, пов'язаних з глибоким минулим, тоді як у Біблії вони не згадуються. Наприклад, каяття Адама в Раю і прийняття його Богом, що істотно спростовує основну християнську концепцію первородного гріха. Коран також згадує різні історії про пророків, яких немає в Біблії, як, наприклад, історію про те, що Авраама кинули у вогонь тільки для того, щоб він був врятований Богом, а також спорудження Авраамом святого місця для поклоніння в Мецці — Кааби. В Корані також розповідається багато важливих частин історії Ноя і Ісуся, деякі з них повністю суперечать біблійним варіантам. Звідки міг Мухаммад отримати всю цю інформацію? Звичайно, це не могла бути Біблія. Як може хтось раціонально стверджувати, що Пророк написав плаґіат Біблії?

Що стосується звинувачення, що він почув весь Коран від християнського ченця Багіри, то воно є абсурдним принаймні з двох причин.

По-перше, зустріч між Пророком і ченцем відбулася лише на короткий час і Пророку тоді було всього дванадцять років. Монах запросив караван, в якому їхав Пророк, на обід, в той час, як караван знаходився на шляху до Сирії. Було б неможливо, щоб Пророк дізнався все, що потрібно від Багіри за одну недовгу бесіду. Крім того, немає жодних історичних записів про його вивчення Біблії з Багірою, хоча є записи ченця, що пророкують пророцтва Мухаммада, які він вичитав з юдейсько-християнських писань.

По-друге, величезні частини Корану (в тому числі багато з його великих розділів, такі, як 5, 8, 9, 24, 33, 48 тощо.)

пов'язані з політичними і соціальними питаннями, з якими Пророк стикався в Медіні на протязі більше десяти років. Як могли ці глави бути продиктовані Багірою? Неймовірно, що такий аргумент був запропонований французьким автором, який стверджував, що Пророк почув весь Коран від Багіри за одну коротку бесіду.

Як вже згадувалося раніше, існує безліч різних версій, які говорять, що Пророк дізнався про багато історичних подій, згаданих у Корані, від християн або юдеїв, які жили в його часи. Один з таких аргументів стверджує, що існували два християнських місіонера, які відвідали Мекку під час щорічного ярмарку, від яких Пророк, можливо, отримав знання. Тим не менше, ці християни померли набагато раніше за народження Пророка Мухаммада, тому вони ніяк не могли його навчати.

Чи вів Мухаммад численні криваві варварські війни?

Пророк Мухаммад, Посланець милосердя, не розпочинав війни — це не було звичайним положенням справ. І, в той самий час, війна не могла бути просто скасована. Єдине, що реформатор або духовний лідер може зробити, це звести до мінімуму свою жорстокість. Посланець милосердя, який направлявся Богом, намагався встановити правила ведення війни, які зробили б війну гуманною, наскільки це можливо, заохочуючи до миру і зводячи до мінімуму втрати безцінних людських життів.

Підхід Пророка до війни можна оцінити краще, якщо розглянути деякі цифри. Посланець милосердя у багатьох випадках був змушений захищатися, але кількість людських втрат, враховуючи подібні битви та війни в історії людства, була на диво малою. Із загальної кількості 28 боїв і 38 походів, загальні втрати обох сторін склали близько 1284 життів.

Хтось може заперечити, що причиною малої кількості людських жертв була невелика кількість бійців, які брали участь у цих походах. Але ретельне вивчення показує, що відсоток людей, які загинули в цих війнах щодо числа тих людей, які брали участь в них, склав біля 1,5 відсотка. Адже Посланець милосердя переміг у більшості цих битв, число жертв показує, що він не може бути заражований до безжалільних і варварських воєначальників, завойовників і військових генералів в історії людства. Це зовсім не так.

Порівняйте зазначені нижче цифри з іншими війнами в історії людства. Наприклад, під час Другої Світової війні співвідношення між кількістю загиблих (у тому числі цивільних осіб) і кількістю бійців, які брали участь у цій війні,

склало 351%. Тобто, 10 600 000 взяли участь у цій війні, а кількість людських смертей перевишила 54 800 000.

Замість варварської війни Посланець милосердя вніс радикальні зміни у ведення бою, обмеживши принципи і застосування насильства щодо інших людей. Посланець милосердя жив у світі, в якому жорстокі війни, так само, як і сьогодні, відбувались всюди. Як Римська і Перська імперії того часу, так і імперії, існуючі зараз — насамперед арабські племена — вступали в бій через матеріальні блага, а не через якусь вищу, моральну мету. Посланець милосердя, однак, докорінно змінив це.

Посланець милосердя підкреслив важливість дотримання кількох важливих моральних принципів, навіть під час ведення війни. По-перше, він принципово переглянув базові знання та концепції війни, увівши абсолютно новий термін - "Джихад фі сабілі-Ллях" (боротьба на шляху Аллаха) - він очистив війну від матеріальних або майнових інтересів та егоїстичних мотивів. Джихад означає "боротьбу" для того, щоб провести узгоджені зусилля щодо усунення несправедливості і гноблення, введених іншими. При додаванні "на шляху Аллаха" (фі сабілі-Ллях), він вчив, що війна не має вестися заради себе, трофеїв, гордості, престижу, підкорення або пригнічення інших людей. Саме віра була основою для принципів ведення війни і приборкання всіх потенційних несправедливостей, властивих їй.

В рамках цієї нової концепції війни, Посланець милосердя запропонував повний ряд законів, які охоплюють ведення війни.

Вони вказують на її моральні межі, компоненти, права та обов'язки; різницю між військовими і мирними людьми, захист прав останніх; права послів і військовополонених. Всі

ці принципи були ясно і недвозначно виражені Посланцем милосердя.

Посланець милосердя також підкреслив святість і недоторканність людського життя: чи то мусульманина, чи то немусульманина. Він втілив у життя аят Корану: "Якщо хтось уб'є душу не як помсту за душу й не як помсту за нечестя на землі, то це прирівнюється до вбивства всіх людей" (Коран 5:32). Завдяки цій божественній вказівці, Посланець милосердя очистив війну від усіх егоїстичних мотивів і примітивних цілей. Його послідовники — хоча й були і залишаються схильними до великих помилок — були чудовими прикладами цих принципів в цілому.

Посланець милосердя заборонив грабіж, розбій і вандалізм, які були звичайним явищем у війнах раннього часу. Наприклад, після підписання мирного договору в Хайбари, деякі з нових, молодих мусульман почали захоплювати власність юдеїв. Тоді юдейський лідер прийшов до Посланця милосердя і запитав: "Чи личить це вашим людям: вбивати наших ослів, їсти наші врожаї і бити наших жінок?"

Раптом, Посланець милосердя наказав всій армії йти в мечеть для молитви і сказав їм: "Аллах не дозволяє вам входити в будинки Людей Писання без дозволу, бити їх жінок і їсти їх їжу". Якщо на шляху військових доять тварин і солдати хочуть випити молоко, вони не можуть цього зробити без дозволу на це. Таким чином, навіть у війні, Посланець милосердя підкреслив важливість верховенства закону і поваги прав власності інших людей, що набагато більше, аніж ми можемо бачити в сучасних війнах.

У минулому війська знищували посіви, сільськогосподарські угіддя, майно і навіть цілі села. Але Посланець милосердя заборонив вбивати мирне населення: жінок, дітей, старих,

хворих, поранених, сліпих, інвалідів, психічно хворих, подорожніх і ченців. Насправді, він припускає вбивство тільки тих, хто стояв на передовій; ті, хто були за ними, були захищені від нападу. Примітно, що Посланець милосердя вказує на набагато більше, ніж те, на що вказано в теоріях справедливої війни сьогодні. Після того, як Посланець милосердя побачив труп жінки на полі бою, він дуже засмутився. Він наказав командиру, Халіду ібн аль-Валіду: "Не вбивайте жінок та рабів..." Крім того, Посланець милосердя особливо наказав мусульманам не вбивати ченців або віруючих, і не руйнувати храми.

До іслама — і араби, і не араби — у пориві помсти, зазвичай, спалювали своїх ворогів живцем. Посланець милосердя категорично заборонив це: «Ніхто не повинен карати вогнем, окрім Господа Вогня (Бога)». Він також заборонив наругу над трупами ворогів через відрізання кінцівок.

Посланець милосердя заборонив вбивство військовополонених, сказавши, що: "Жодна поранена людина не буде вбита, жоден втікач не переслідуватиметься..."

Посланець милосердя також сказав, що ніхто не може порушити своє слово і вбити тих, з ким було укладено перемир'я. Жоден мирний договір не має бути порушений: "Якщо ви уклали договір з людьми, ви не можете вносити жодних змін доти, доки його термін не скінчиться..."

Сьогодні, в епоху постійної війни і превентивних ударів, це вчення демонструє його справедливу особистість — Посланця для нашого часу.

Посланець милосердя понад усе намагався звести людські жертви до мінімуму. Кожен, хто вивчає війни Посланця милосердя, об'єктивно порівнює їх з іншими війнами в історії людства, включаючи війни нашого часу (наприклад, війни в

Іраці, Афганістані і взагалі, війну з терором), може легко зрозуміти, що його війни були найменьш кривавими і найгуманнішими.

Багато хто зображує Посланця милосердя як ініціатора кривавих військових дій, ніби битви були його основним заняттям. Але, насправді, з десяти років свого життя в Медіні, на битви і походи було витрачено тільки 795 днів. Решта десяти років (тобто приблизно 2865 днів) він витратив на проведення революційних змін в житті людей і повне реформування язичницького суспільства. Цей історичний факт береться до уваги більшістю його біографів і майже всіма західними письменниками, які зображують його як військового керівника.

Чи правда, що Мухаммад використовував варварські тілесні покарання?

Пророк Мухаммад, Посланець милосердя, перетворив суспільство, яке страждало від вчинення злочинів і несправедливості, в те, що немусульмани вважають утопією. Пророк досяг цього слідуючи Божим наказам і усунув основні біди суспільства, застосовуючи чесну і працюючу правову систему.

Візьмемо як приклад випадок перелюбу і сексуальної розбещеності. Коли Пророк прибув до Медіни, перелюб був поширеним явищем, а проституція була прибутковим бізнесом. По-перше, він налаштував моральну свідомість свого народу проти цих вад, що саме по собі зайняло тривалий період часу. Тоді він закрив двері борделів і навів порядок у всій громаді.

Щоб зрозуміти правову систему Пророка, треба знати, що Пророк торкнувся всіх аспектів людського життя: від особистих до громадських сфер, не забиваючи про духовні. Пророк розглядав проблеми людини, суспільства і мирського життя тут і зараз, а також згадував про духовне життя в майбутньому.

Щодо цього життя, то аналіз соціальних користей правової системи, впровадженої Пророком, показує, що в основі ісламської правової системи (шаріат) лежить багато спільногого з більшістю правових систем. Наприклад, задля досягнення безпеки і захисту в людських суспільствах, правові системи — в тому числі й ісламські — використовують принцип стримування. Ідея полягає в тому, що під загрозою покарання індивідуум буде менш склонний здійснити конкретний злочин.

Візьмемо, наприклад, такий злочин, як вбивство. Якщо людина знає, що з ним нічого не трапиться, якщо вона вб'є когось, то не буде такою наляканою і передбачливою, як у випадку розуміння того, що вона відбуватиме термін покарання у в'язниці, або, можливо, втратить своє власне життя, як наслідок своїх дій. Стримуючи людину від скоення жахливих дій за допомогою покарання, рятується більше життів і суспільство стає більш безпечним. Як стверджує Коран: Помста рятує життя ваше, о ви, обдаровані розумом! Можливо, будете богообоязливі ви". (Коран 2:179)

При спробі збалансувати побоювання потерпілих і суспільства, правові системи, в тому числі і правова система Пророка (шаріат), використовують принципи розплати і відшкодування. За допомогою розплати і відшкодування суспільство має перевагу. Залишаючи кримінальний злочин безкарним, ми залишаємо ваги правосуддя незбалансованими — це було б несправедливим як щодо законослухняних членів суспільства, так і щодо жертв злочинів.

Говорячи про розплату, багато хто стверджує, що концепція робить мало, щоб допомогти жертвам або злочинцям. Наприклад, вбивство вбивці не може повернути життя жертві і призведе тільки до втрати іншого життя. Крім того, багато хто стверджує, що жертв слід заохочувати до прощення і не вимагати покарання — розуміння того, що прощення біжче до цивілізованості, в той час, як покарання біжче до варварства.

Насправді, ісламський закон (шаріат) вирішує ці та інші проблеми, пропонуючи жертві право обирати: чи вибачити, чи вимагати розплати. Коран насправді заохочує до прощення кривдника задля добра обох сторін. Тим не менш, в певних випадках жертві і члени їх сімей відчувають такий біль від вчиненого злочину, що не бачать іншого вирішення, окрім як

помститися злочинцеві, або вимагати заплатити за його злочини у вигляді фінансової компенсації або за допомогою інших засобів. У цих випадках ідея розплати і відшкодування спрямовані на вирішення проблем жертви і суспільства в цілому. Недостатнє приділення уваги цьому аспекту в соціальних відносинах людини може привести до несправедливості. Сьогодні деякі правові системи настільки гнучкі в покаранні осіб, винних у тяжких злочинах — наприклад, гвалтівників або осіб, які вчинили сексуальне насильство над дітьми — що винуватці отримують тільки легкий удар по руках, залишивши жертв закатованими і з розумінням того, що їх гвалтівники залишаються непокараними, а вони мають жити зі своїми стражданнями все життя.

Тим не менш, Пророк, Посланець милосердя, не залишив не без уваги самого злочинця і дбав про його духовну реформацію. Злочинцеві часто надавався другий шанс, адже якщо він покаявся після першого скоеного злодіяння і виправився, то його можна було відпустити без покарання. Наприклад, Коран говорить про перелюб так: "А якщо вони покаються та виправляться, то залиште їх. Воістину, Аллах — Приймаючий каяття, Милосердний" (Коран 4:16).

Крім того, саме по собі покарання розглядається як форма духовного очищення для злочинця. Розглядаючи це таким чином, злочинець, який стурбований своєю духовністю і вічним життям, може навіть сам обрати, чи бути покараним за свої злочини.

Історія Маїза ібн Маліка є досить показовою в цьому відношенні. Маїз вчинив перелюб і прийшов до Пророка зізнатися у своєму злочині, наполягаючи на очищенні за допомогою покарання, добре усвідомлюючи, що покаранням за такий злочин є побиття камінням до смерті. Пророк тричі

відхилив його прохання і двічі запитав плем'я Маїза щодо здоров'я його розуму і чи було щось з ним не так. Вони наполягали на тому, що він був в здоровому глузді і що він був одним із благочестивих людей. Тільки після того, як Маїз наполягав на цьому покаранні вчетверте, Пророк був упевнений, що Маїз був в здоровому глузді і його прохання було виконане.

В аналогічному випадку, жінка, яка вчинила перелюб, попрохала покарати її, як і Маїза, але прохання було відхилене Пророком. Тільки після того, як вона наполягала на покаранні, це відбулося. Навіть тоді, Пророк високо оцінив її незвичайне каяття, молився за неї і особисто поховав. Це вказує на високий ступінь моральної свідомості, яку Пророк відчував у серці до своїх послідовників. Пророк ніколи не реалізовував покарання в суспільстві, яке було до цього не готове. Слід зазначити, що вчення Пророка щодо права ніколи не повинно застосовуватися без розуміння обставин злочинця. Тобто, Пророк не стверджував, що призначене покарання підходить до будь-яких обставин.

Важливість контексту в застосуванні тілесного покарання можна побачити на прикладі крадіжки. В будь-якому організованому суспільстві крадіжка розглядається як кримінальна справа. Тим не менш, можуть бути випадки, коли крадіжка може бути зрозуміла і коли встановлене для нього покарання може бути не застосоване. Наприклад, в період голоду, за правління другого халіфа Умара ібн аль-Хаттаба, тілесне покарання за крадіжку, тобто ампутація руки, не застосовувалася, адже в ті часи поширилася голод — крадіжка могла бути злочином, вчиненим через потребу, а не через злий намір.

Ісламські покарання, особливо за подружню зраду і крадіжку, призначені для реалізації тільки в ісламському суспільстві, де

переважають соціальна справедливість і моральна свідомість і де немає мотивів для вчинення злочинів, окрім як через людські пристрасті. Пророк Милосердя не реалізовував жодного покарання в інших випадках.

Можливо, тут недоречно стверджувати, але побиття камінням до смерті в якості покарання за подружню зраду не практикується сьогодні юдеями або християнами, хоча і згадується в Торі — Писанні, яке є священим для обох релігій.

Чи виступав Мухаммад за пригнічення і поневолення жінок?

Іноді стверджують, що Пророк Мухаммад виступав за пригнічення жінок, яке, нібіто, можна побачити в його діях і принципах, яким він навчав своїх послідовників. Деякі питают: як можна усунути пригнічення жінок, коли протиправне діяння, вчинене деякими мусульманами, було схвалене самим Пророком іслама? Крім того, Пророк Мухаммад приписав закони для жінок з точки зору чоловіка — патріарха і племінного суспільства, в якому він жив — то це, природно, призведе до зниження статусу жінок. Таким чином намагаються довести, що ісламські погляди і закони слід розглядати як застарілі і як ті, що потребують перегляду.

Але чи насправді вчення і практика Пророка схвалюють гнітючий образ життя для жінок? Крім того, чи були його вчення засновані на його особистих знаннях, досвіді або умовах суспільства, в якому він жив? Чи пов'язано ісламське ставлення до жінок з особистими, соціальними або історичними умовами?

Як говориться в Корані: "Він — Той, Хто створив вас із єдиної душі й зробив із неї другу — до пари, щоб вона знаходила в ній спокій". (Коран 7: 189) Це важливий аят, він висловлює рівність як чоловіків, так і жінок у їх сутності. Це принцип, який ґрунтуються на всеосяжному баченні людства в ісламі: що чоловіки і жінки, на самому фундаментальному рівні, є рівними в праянні до вічного щастя. Одночасно з цим, ісламський закон вважає зрозумілими певні біологічні та соціальні відмінності між чоловіками і жінками — це всеосяжне баченням гендерної рівності ніколи не нехтується.

В той самий час, норми і правила, які застосовуються до жінок, які здаються дискримінаційними з сучасної точки зору,

не були засновані на особистій думці Пророка або на історичних випадковостях. Мусульмани вірять, що Пророк був посередником Божественної мови, яка втілює справжню мудрість. Для розуміння аспектів Божої мудрості потрібно навчання, духовне розуміння і досвід. Таким чином, мусульманин не повинен відкидати їх тільки тому, що ці закони не відповідають деяким сучасним настроям.

Слід додати, що хоча й існують біологічні та соціальні відмінності між чоловіками і жінками, етика Пророка істотно об'єднує чоловіка і жінку в прагненні творити добре справи. Обидва призначенні творити добро і допомагати одне одному в цьому, що, врешті-решт, вважається чеснотою. Коран наділяє жінок не тільки високими ідеалами досягнення чесноти і знання, а й нерозривно пов'язує функції чоловіків і жінок. Таким чином, одна стать не впливає на іншу. В описі відносин чоловіка до дружини, Коран говорить: "Вони — наче одяг для вас, а ви — наче одяг для них" (Коран 2:187). Обидва мають взаємно доповнювати одне одного в прагненні до добра.

Пророк не тільки справедливо і однаково ставився до жінок, але й не занижував їх статус у суспільстві, яке розглядало жінок як прокляття і як щось неповноцінне. Це було суспільство, яке живцем ховало новонароджених дівчат для захисту спотвореного уявлення про гідність.

Два критичних випадка демонструють турботу і високе положення жінок. По-перше, перед своєю смертю, коли людина задається найбільш важливими питаннями, Пророк наказав своїм сподвижникам м'яко і із співчуттям ставитися до жінок.

Інший випадок — це прощальна промова Пророка на горі Нур, в його єдиному паломництві, в якому, за повідомленнями, взяли участь приблизно 120 000 чоловік. Він навмисно

використав цей унікальний і рідкісний випадок, щоб наказати своїм сподвижникам ставитися до жінок справедливо і милосердно, щоб люди не почали повернутися до своїх старих і несправедливих традицій.

Можна навести сотні прикладів із життя Пророка, які показують, як він із співчуттям, гідністю і повагою ставився до жінок. Він виявляв повагу і гідність не тільки щодо мусульманок, але і до немусульманок. Жінки з різних верств суспільства, різних рас і кольору шкіри знаходили в ньому притулок і милосердного захисника. Ця заява може бути обґрунтована багатьма прикладами, які виходять за рамки цієї брошури.

Він вчив, що "жінки такі ж, як і чоловіки". Це пряма вказівка від Пророка, який проголосив рівність жінок і чоловіків у статусі та ранзі.

Чоловік прийшов до Пророка і запитав: "Хто заслуговує моєго найкращого ставлення?" Пророк відповів: "Твоя мати". Чоловік повторив запитання тричі і Пророк повторив ту ж відповідь. На четвертий раз він сказав: "Твій батько". Для тих, хто не знайомий з арабським виразом, Пророк, відповівши на четвертий раз "твій батько", вказав на вищий статус материнства порівняно із батьківством і на те, що варто високо цінувати статус жінки в ісламі.

В іншій ситуації він сказав: "Віруючий чоловік не має ненавидіти віруючу жінку. Якщо йому не подобається одна риса її характеру, то обов'язково сподобається інша".

Кожного разу, коли його дочка Фатіма приїжджала до нього додому, він вставав, щоб привітати її, поцілувати і посадити на своє місце. Кожного разу, коли він відвідував її, вона робила те ж саме: вставала, щоб привітати його, цілувала його і саджала його на своє місце. Літні жінки, рабині і жінки, яких

багато хто вважав неважливими, могли ходити поруч із Пророком вулицями Медіни, щоб вирішити деякі свої питання. У Пророка вони завжди знаходили допомогу; такою була його скромність, ніжність і милосердя щодо жінок.

Можна навести сотні прикладів з його особистого життя, які показують, як він співчутливо і з найвіщою гідністю і повагою ставився до жінок. Він виявляв високу повагу не тільки щодо мусульманок, але і щодо немусульманок. Жінки різних верств суспільства, рас і віку знаходили в ньому притулок і милосердя.

Чи був Пророк Мухаммад антисемітом і чи вбивав він чоловіків, жінок і дітей юдейського племені Бану Курайза?

Чи спланував він етнічну чистку юдейського народу Аравійського півострова?

Пророк проповідував юдеям іслам, сподіався і молився за їх порятунок. Він не вчив своїх послідовників ненавидіти чи знищувати юдеїв. Інцидент Бану Курайза часто наводиться як приклад жорстокого вбивства невинних юдеїв. Але історичний контекст цього питання часто залишається поза обговоренням. Конфлікт не був заснований на юдаїзмі, а був заснований тільки на війні, яку плем'я Бану Курайза обрало для себе.

Коли Пророк прийшов до Медіни, то уклав конституційний договір з юдейською меншістю. Їм були надані права і свободи, якими вони користувалися, і до пори до часу вони жили в мирі. Мусульмани не завдавали їм шкоди.

Щоб навести приклад, згадаємо ситуацію, як юдей посварився з мусульманином. Коли юдей піdnis Мойсея над Пророком Мухаммадом, мусульманин образив юдея. Юдей поскаржився Пророку, який сказав: "Не віддавай мені перевагу над Мойсеєм". Інцидент Бану Курайза стався до цього релігійного співіснування.

Договір, який Пророк Мухаммад уклав з юдеями і з іншими племенами в Медіні, був частиною письмової конституції, яка вважається однією з найстаріших в історії. Цілий розділ Конституції говорив саме про юдеїв.

Основні положення конституції, яка була присвячена мусульманським і юдейським взаєминам, проголошували, що мусульмани і юдеї мають жити один з одним у мирі і що вони

не повинні здійснювати злого один проти одного. Ці обидва народи мають захищати місто Медіну і якщо трапиться якась іноземна агресія, то всі разом повинні захистити місто і розділити між собою фінансовий тягар.

До цього мирного договору входили основні юдейські племена Медіни: Бану Курейза, Бану Надир і Бану Кайнука. Хоча були й інші юдейські племена, які жили з мусульманами в мирі, але саме ці племена не дотримувалися договіру, і один за іншим, три племені порушили пакт.

По-перше, Бану Надир намагалися вбити Пророка, що призвело до війни між мусульманами і цим племенем.

По-друге, Бану Кайнука порушили права мусульманки, принизливо відкривши її інтимні частини тіла, коли вона була на ринку. Це призвело до ще одного конфлікту між мусульманами та юдеями. Отже, обидва юдейських племені були вигнані із Медіни через порушення ними договору та конституції.

По-третє, Бану Курайза не лише порушили договір, а й пішли на змову з іншими арабськими племенами Мекки, щоб напасті на Медіну і знищити мусульман раз і назавжди. Сьогодні такі дії можуть бути кваліфіковані як державна зрада і повстання.

Юдеї і їх союзники створили армію в десять тисяч чоловік і попрямували до Медіни. У Пророка було всього три тисячі солдатів. Ця битва була названа «Битва біля рову», адже мусульмани для захисту викопали навколо Медіни траншею.

Пророк за весь період свого військового досвіду ніколи не стикався з такою критичною і тривожною ситуацією. Йому навіть довелося відправити мусульманських жінок і дітей на

околицю Медіни заради їхньої ж безпеки. Мусульмани боялися, що спільноту буде знищено.

Коран описує цю ситуацію так: "Ось вони підійшли до вас і згори, і знизу. Забігали очі ваші, а серця підступили до горла, і ви почали говорити про Аллаха різні здогадки!" (Коран 33:10).

Аж раптом несподівано подув сильний штормовий вітер, який стратегічно був вкрай вигідним для Пророка і його армії. Нескінченний розбрат і складні кліматичні умови, в кінцевому підсумку, змусили ворогів відступити. Зазнавши повної поразки, мекканці та інші племена залишили Медіну. Пророк відразу відправився до Бану Курайза. Після практично місячної облоги, Бану Курайза здалися.

Пророку Мухаммаду тоді довелося мати справу із 700 військовополоненими з Бану Курайза. Він не прийняв щодо них жодного рішення, а поставив арбітра, Саада ібн Муаза, який був союзником Бану Курайза і керівником головного племені Медіни.

Саад взяв на себе зобов'язання обох сторін — Пророка і керівників Бану Курайза — що його вирок буде обов'язковим до виконання. Остаточний вердикт Саада був таким: ті, хто боровся проти мусульман, мали бути вбиті, а жінки і діти мали бути взяті в полон. Це рішення було прийнято згідно з добровільною згодою юдеїв.

Нажаль, Бану Курайза зіткнулися з цим суворим покаранням через дуже серйозний акт державної зради, яка повністю підірвала тендітну стабільність у суспільстві. Насправді, юдеї не заперечували проти цього рішення, адже рішення Саада було засновано на юдейському законі, викладеному в Торі:

«Коли підійдеш до міста, щоб завоювати його, запропонуй йому спершу мир, якщо він погодиться на мир з тобою і відчинить браму тобі, то весь народ, що знаходиться в ньому, буде тобі на данину і служити тобі; якщо ж він не погодиться на мир з тобою і буде провадити з тобою війну, то обложиш його, і коли Господь Бог твій, дастъ його в руку твою, повбиваеш усю чоловічу стать його вістрям меча; Тільки жінок, і дітей, і худобу, і все, що в місті, всю здобич його забереш собі, і здобич ворогів своїх, що дав тобі Господь Бог твій; так зробиш усім містам, які дуже далекі від тебе, що вони не з міст цих народів. А в містах цих народів, яких Господь Бог твій дає тобі у володіння, не залишай в живих жодної душі».

(Повторення Закону 20:10-16)

Індуський письменник Надхуран, після детального вивчення історичних фактів і винесеного вироку щодо Бану Курайза, сказав: "...Хоча це здається жорстоким, але вердикт Саада був справедливим. По-перше, цей вирок ґрунтувався на власних законах [юдеїв]. По-друге, вирок був винесений посередником, який був їх власним союзником, і вони особисто обрали його для суду між ними і Мухаммадом".

Чудовий автор і вчений порівняльних релігій, Карен Армстронг, пише: "...Важливо, однак, зауважити, що Курайза були вбиті не з релігійних чи расових мотивів. Жодне інше юдейське плем'я в оазисі не заперечувало і не робило спроби втрутитися, явно розглядаючи це як чисто політичний і племінний розгляд... Чоловіки Курайза були страчені за зраду. Сімнадцять інших юдейських племен Медіни залишилися в оазисі і жили в дружніх стосунках з мусульманами протягом багатьох років. Коран продовжує наполягати на тому, щоб мусульмани пам'ятали про їх духовну спорідненість із Людьми Писання..."

Таким чином, з детального контексту цього випадку стає зрозумілим, що обвинувачення в етнічній чистці або геноциді юдеїв Медіни є безпідставним.

Чи приписують мусульмани Мухаммаду божественність?

Враховуючи чистий і строгий монотеїзм іслама, це питання спочатку виглядає неактуальним і навіть абсурдним. Але у зв'язку з тим, що мусульмани дуже поважають і люблять Пророка, багато немусульман, особливо на Заході, помилково вважають, що мусульмани поклоняються йому. Дійсно, деято з них звинувачує в цьому мусульман, вважаючи, що Пророк був Богом.

Достатньо однієї видовищної події, яка відбулася після його смерті, щоб залишити всі запитання, пов'язані з цим. Коли Пророк помер, його товариші, особливо близькі до нього, неохоче вірили новинам. Найсильніший з них, який пізніше став другим халіфом, Умар ібн аль-Хаттаб, не тільки відмовлявся прийняти факт, що Пророк помер, але навіть погрожував убити кожного, хто стане поширювати ці "чутки". Але друг Пророка і Умара, Абу Бакр, після того, як переконався в смерті Пророка, встав і заявив у категоричній формі: "О люди! Якщо хтось із вас поклоняється Мухаммаду, то Мухаммад помер. [Але] якщо хтось з вас поклоняється Богу, то Бог Живий і Безсмертний".

Абу Бакр читав аяти, які були зіслані Пророку після битви біля Ухуда, коли багато мусульман були шоковані хибним слухом про його смерть: "Мухаммад — лише Посланець. Були посланці й до нього. Невже, якщо він помре чи його буде вбито, відступите ви?" (Коран 3:144) Ці аяти так вплинули на людей, що здавалося, ніби вони чули їх вперше.

Перед смертю Пророк попереджав своїх послідовників, що вони не повинні поклонятися йому або робити з нього ідола, як це зробили послідовники інших пророків. Він невпинно нагадував їм про свою смертність і про те, що він був лише людиною, яка була посланцем Бога. Коран недвозначно

стверджує: «Скажи: «Воїстину, я — така сама людина, як і ви. Тільки відкрито мені, що Бог ваш — Бог єдиний. І хто сподівається на зустріч із Господом своїм, то нехай робить добре справи й не додає Господу своєму рівного в поклонінні!». (Коран 18:110).

Коран повторює це кілька разів. Пророк заборонив будівництво місця для поклоніння на своїй могилі. Пророк, насправді, був похований у своєму будинку, який був прибудований до головної мечеті Медіни. Він, як і раніше, залишається прибудованим до мечеті, як і в той час. Коли мусульмани відвідують мечеть і моляться в ній, то лише відвідують його могилу і просять для нього благословення у Аллаха. Вони не моляться йому, адже це суворо заборонено в Ісламі.

Нарешті, слід зазначити, що жодна ісламська секта не вважає Мухаммада Богом і не поклоняється йому.

Чи є мстивим Бог Мухаммада?

Це є глибою помилкою в розумінні вчення Пророка, яке вкоренилося в західному суспільстві щодо ісламу. У неї немає жодних підстав. Пророк, який був відправлений як милість для всіх творінь, вчив своїх послідовників, що Бог має багато імен, про які Він повідомив своїм створінням. Імена Милостивий і Милосердний є найбільш цитованими в Корані і одними з найважливіших.

Кожна сура Корана, крім однієї, починається зі слів: "В ім'я Аллаха Милостивого, Милосердного!" Насправді, слово "Милостивий" (ар-Рахман), як ім'я Бога, не було відомо арабам до зіслання Корана. Воно було відкрите їм через одкровення, і коли вони запитали, що означає це ім'я, то був зісланий аят: "Скажи: «Чи закликаєте ви Аллаха, чи закликаєте ви Милостивого — як би не закликали ви Його, Йому належать прекрасні імена»". (Коран 17:110).

Крім того, ім'я "Милостивий" це не просто одне із Його численних прекрасних імен, яке займає дуже важливе місце в ісламі. Встановленим ісламським принципом є те, що милість Божа випереджає Його гнів. Дійсно, Пророк повідомив, що Бог каже: "Моя милість випереджає Мій гнів." Є численні аяти і повідомлення від Пророка іслама, які стверджують верховенство милосердя і співчуття Бога. Наприклад, Пророк повідомив, що "Аллах співчутливий і любить співчуття. Він розподіляє співчуття таким чином, що не залишається місця для жорстокості".

В іншому повідомленні Пророк говорить: "У Аллаха сто частин милості, і Він зіслав одну частину милості і розділив її серед всіх Його творінь. Так ставтесь ж один до одного із співчуттям і милосердям. А решту — дев'яносто дев'ять

частин — Він залишив у Себе, ними Він буде милувати Свої творіння в Судний День".

Коран наголосив, що посланницька місія пророка Мухаммада була милістю щодо всіх творінь. Воістину, Божа милість не тільки пронизує Всесвіт, але також є фундаментальним правовим і етичним принципом в ісламі. Вчені показали, що Божа милість виявляється в правових нормах, які були зіслані людству.

Також можна побачити милість у вченні Пророка про майбутнє життя, тобто про Рай і Пекло. Сама природа Пекла, як місця людських страждань і покарання, часто наводиться в якості причини для ствердження того, що Бог є мстивим. Тим не менш, опис Рая і Пекла наведений в Корані дуже детально, як і їхні цілі, які передбачають пробліск Божої милості навіть у вічному житті.

Коли Бог описує Рай і Пекло в Корані, то видно, що описання Пекла, зазвичай, дуже короткі, в порівнянні з описом Рая. Наприклад, 55 сура Священного Корана містить 22 красивих і красномовних детальних аята про Рай, і тільки 7 з них стосуються Пекла.

Крім того, Коран вказує на те, що Пекло не було створено просто так. Швидше за все, Коран, описуючи пекельний вогонь, доповнює описання, в першу чергу, із зазначенням причин, через які його мешканці опинилися там.

Часто причини стосуються соціальної поведінки, наприклад, безжалісність до бідних чи несправедлива експлуатація людей. Цікаво також відзначити, що багато з цих гріхів пов'язані з порушенням прав інших людей, а не тільки з «гріхами проти Бога».

Тому покарання і Пекельний Вогонь, самі по собі, пов'язані зі справедливістю, і, відповідно, з Божою милістю. Чи дозволить милосердний Бог залишити злочинців безкарними? Чи

дозволить Він залишити без уваги образи, нанесені жертвам? Звичайно, ні! Таким чином, Пекло і саме по собі покарання є милосердними щодо жертв правопорушень і є необхідним аспектом справедливості.

Перебуваючи в межах справедливості, Пророк ясно відзначав, що покарання не відбудеться, якщо всі процедури справедливого судового розгляду не завершенні: докази розглянуто і свідків названо — навіть наші очі, вуха і суглоби стануть давати свідчення. Ніхто не повинен бути ображений. Крім того, Бог за допомогою Його безмежної милості буде вдосталь винагороджувати тих, хто був праведним. Він покарає злочинців тільки за їхні злочини і погані вчинки — і не більше. Коран говорить: "Хто прийде з добрим вчинком, отримає краще за нього. А хто прийде з поганим вчинком, то тим, які чинили зло, відплатять тільки за те, що вони робили" (Коран 28:84).

Навіть говорячи про покарання і пекельний вогонь, Коран часто говорить про ідеї Божого милосердя і прощення, відзначаючи, зазвичай, що "Він — Милосердний, Всепрощаючий". Звертаючись до правопорушників і злочинців, Бог закликає їх не впадати у відчай, нагадуючи про Свої нескінчені милості і прощення. Як Бог говорить: "Скажи: «О раби Мої, які порушили межі на шкоду собі! Не втрачайте надії на милість Аллаха! Воістину, Аллах прощає всі гріхи, адже Він — Прощаючий, Милоседний!»". (Коран 39:53).

У цьому світлі, вчення Пророка показує, що покарання може розглядатися навіть як милосердна дія Бога. Є Пророчі традиції, які вказують, що для багатьох людей, які потрапили до Пекла, це буде очищенням, в результаті якого їм, зрештою, буде дозволено увійти до Царства Небесного (після розплати за їх злі справи). Відсутність Пекла була б несправедливою,

адже якщоб ці люди потрапили до Раю без потрапляння до Пекла, то вони не могли б повною мірою оцінити насолоди Раю. Це знову показує милостиві причини Божого задуму.

Таким чином, зі сказаного вище, можна зробити висновок, що вчення Пророка Мухаммада показує Бога не як мстивого, а, навпаки, як милосердного і співчутливого — як у цьому житті, так і в наступному.

Чи страждав Пророк на епілепсію?

Твердження, що Пророк Мухаммад страждав на епілепсію, спираються на ряд хибних припущень, не підкріплених медичними дослідженнями. Вони засновані виключно на різних описах його стану під час отримання одкровень.

По-перше, Пророк вперше отримав одкровення, коли йому було сорок років. Це означає, що у Пророка раптом розвинулася епілепсія, тоді як вона ніколи не виявлялася і ніде про неї не повідомлялося раніше. З медичної точки зору це маломовірно.

Крім того, епілепсія розглядається як один із способів пояснення духовних хвилювань Пророка. В жодному джерелі не повідомляється, що Пророк страждав від будь-яких фізичних або психічних розладів, крім випадків отримання одкровень. Це означає, що «епілепсія» Пророка відбувалася тільки коли він був натхнений аятами з Корану. Це було б медичною аномалією, адже епілепсія не пов'язана з такими причинами.

Епілепсія без лікування призводить до психічних пошкоджень і труднощів. Пророк Мухаммад отримував одкровення протягом 23 років і жодного разу не повідомлялося, що його пам'ять або розумові здібності стали гіршими.

Якщо ми розглянемо всю історію життя Пророка, то побачимо дуже чітку цілісність і несуперечливість його особистості та якостей. Він перетворив переконання, практику і мислення розпусніх і відсталих людей на моральні та цивілізовані якості. Він став батьком народів — безпрецедентний випадок в історії людства.

Починаючи з його сімейного і закінчуєчи його публічним життям, будь-які подробиці були відомі. І висновок, заснований на неупередженному погляді на його особистість, каже, що всі його досягнення не можуть бути зведені до якоїсь

однієї медичної причини. На відміну від багатьох великих діячів історії, те, що зробив, сказав і наказав Пророк, достовірно записувалося навіть після отримання одкровення. Дійсно, тисячі сторінок, які були написані про його життя, не вказують на слід нестійкої або ірраціональної поведінки.

Ідея про Пророка, який, нібіто, страждав на епілепсію, вперше була висунута сходознавцями, чиї аргументи, як з наукової, так і з історичної точки зору, були дуже сумнівними. З того часу аргумент був розкручений пропагандистами і критиками, які мало дбали про докази своїх суджень. Виходячи з вищезгаданого стає очевидним, що неупереджений погляд на життя Пророка, не дозволяє серйозно прийняти такий аргумент.

Contents

م	العنوان	الصفحة
1	Чому Мухаммад був одружений з декількома жінками одночасно? Невже він це робив заради сексуального задоволення?	1
2	Чи поширював Пророк Мухаммад Іслам мечем і чи змушував він людей приймати свою релігію?	
3	Невже Мухаммад написав Коран? Чи написав він plagiat Біблії?	
4	Звинувачення у plagiatі Біблії?	
5	Чи вів Мухаммад численні криваві варварські війни?	
6	Чи правда, що Мухаммад використовував варварські тілесні покарання?	
7	Чи виступав Мухаммад за пригнічення і поневолення жінок?	
8	Чи був Пророк Мухаммад антисемітом і чи вбивав він чоловіків, жінок і дітей юдейського племені Бану Курайза?	
9	Чи приписують мусульмани Мухаммаду божественність?	
10	Чи є мстивим Бог Мухаммада?	

11 Чи страждав Пророк на епілепсію?

